

**A KRE Állam- és Jogtudományi Iskola
beszámolója
a 2019/2020. tanév tavaszi félévében végzett
minőségbiztosítási monitoringról**

Az ODT 2019. november 22-i ülésén megfogalmazott ajánlásokat figyelembe véve, az Állam- és Jogtudományi Karon működő Minőségbiztosítási Bizottsággal koordinálva a DI a tavaszi félévben havi bontásban elmélyült, többirányú vizsgálódásra és kiértékelésre épülő önértékelő munkába kezdett. A MAB, az ODT és a Károli Gáspár Református Egyetem minőségbiztosítási céljainak és útmutatásainak szem előtt tartásával elsősorban az alábbi témakörök, problémagócok szerint készültek felmérések.

1. Az első célkitűzés a **hallgatói elégedettségi vizsgálatok** koordinálása volt: a DI köteles a Szabályzat szerint gondoskodni arról, hogy a doktorandusz hallgatók papíron vagy elektronikus formában, de anonim módon értékeljék az oktatók és a DI munkáját. Ezek a visszajelzések nagyon értékesek a DI számára: mutatják, hogy az oktatók – a hallgatók szemében – mennyire pontosan, lelkiismeretesen és felkészülten végzik feladatukat. A kérdőíven túl természetesen a DI ellenőrző mechanizmusokkal is rendelkezik a kvantitatív mutatók kontrollja terén: az adminisztráció gyűjti és áttekinti a jelenléti íveket, hogy legalább az órák megtartásáról meg lehessen bizonyosodni. De kvalitatív mérésekre adminisztratív eszközökkel nincs mód; ezért is fontos, nélkülözhetetlen a hallgatói véleménynyilvánítás. A kérdőív természetesen ennél többre is kitér: a doktoranduszok elégedettségére is kíváncsi a tananyag, a módszertan, a szakmai tartalom és az oktató emberi hozzáállása szemszögéből.

A doktori képzés a posztgraduális képzések elitje; olyan jelentkezőkkel dolgozik, akik tanulmányik megkoronázásaként vagy a munka világából visszalátogatva kívánnak ismerkedni a tudomány világával. A DI igyekszik mindent megtenni annak érdekében, hogy humánus hangnemben, széles körű önzetlen felvilágosítással, segítő szolgáltatásként támogassa az ügyintézés oldaláról a doktoranduszok tanulmányait.

Összességében pozitív eredmények, visszajelzések érkeztek a DI-hez (a kérdőív kiértékelést csatolom). Rá szeretnék mutatni a problémákra is: nehéz a doktoranduszoknál elérni, hogy éljenek ezzel a lehetőséggel, hogy minél nagyobb számban juttassák vissza a kérdőíveket. Az aktuális felmérés eredményessége (a hallgatói visszajelzések számát tekintve) a következők: az

oktatói munka hallgatói véleményezését illetően a komplex vizsga előtt 61,54 %; a komplex vizsga után pedig 55 %. Az eltérés nem olyan lényeges, hogy ebből mélyenszántó következtetéseket lehetne levonni. Célként tűztük ki, hogy a részvételi arányt a 80 %-hoz közelítsük.

2. További célkitűzésünk volt a **transzparencia** növelése, elsősorban a honlap informatívabbá tétele: a doktori iskola szabályozó és tájékoztató dokumentumai elérhetőségi arányának növelése a doktori iskola.

Ezen a téren az alábbi javaslatot dolgoztuk ki: Egyrészt a doktoranduszoknak fontos lenne az átláthatóság szempontjából, hogy a 2019. előtti képzés és a 2019. utáni képzés teljes anyaga (szabályzat, képzési terv, minta-tanterv, témakiírások stb.) elkülönüljenek egymástól; erre vonatkozóan már megtettük az első lépéseket.

A TDHT határozatait is átláthatóbbá kell tenni; különösen abban az esetben, ha iránymutatásokról, értelmezési kérdésekben hozott testületi (többszövegesre konszenzusos) döntésekről van szó.

3. **Célkitűzésünk** volt, hogy a doktori iskola – a kari vezetéssel együttműködve – 2019. január 17-én országos **doktorandusz konferenciát** szervez, amelyen a hallgatók a szakmai-tudományos nyilvánosság előtt bemutathatják és megvitathatják tudományos eredményeiket. A tervezett januári Doktorandusz konferencia megvalósításra került; a konferencia előadásaiból kiadvány, konferencia-kötet is készült. Ezzel jelentős tudományos előrehaladási lehetőséget és kreditszerzési lehetőséget biztosítottunk a doktoranduszoknak.

A konferencia tapasztalatait szeretnénk volna a tavaszi ülésén szóban előterjeszteni, megvitatni; erre sajnos a járványhelyzet miatt nem, illetve csak redukált formában került sor (pl. a kötet előszavában a DI elnöke értékelte írásban a tapasztalatokat).

4. **2020. februárjában** a DI megvizsgálta az új képzési rend tapasztalatait. Ezt az új képzési rendet a DI és a TDHT vezetése 2019-ben állította össze, hosszas és lelkiismeretes, nem ritkán fájdalmas munkával (fájdalmas, mert az áttekinthetőbb szerkezet érdekében számos előadást és témakiírást „racionalizálni”, sokszor törölni kellett). A részletes, táblázatos értékelést csatolom. Jellemző, hogy a korábbi három képzési programban összesen 60 kötelező tárgy futott, míg az újban összesen 16 maradt; ezek zöme is módszertani jellegű, hogy a doktoranduszok egyéni tudományos kutató munkáját elősegítse. Ezzel szemben az új képzési tervben lényegesen több a kötelezően vagy szabadon választható tárgy, amely a doktoranduszok elmélyülését hivatott előkészíteni választott témájukban.

5. 2020. márciusában a doktori témahirdetéseket igyekeztünk evaluálni. Több irányból vizsgáltuk a problémát: öröndetes eredmény volt, hogy a 33 témahirdető közül 10 törzstag; 30 a KRE főállású oktatója (ez különösen lényeges az integritás szempontjából); és 13 fő egyetemi tanár (ez viszont a minőség fontos mutatója). Ezt követően a hallgatói beszámolók tartalmát igyekeztünk statisztikailag elemezni: öröndetes módon 87% fegyelmezetten és tartalmilag is korrekten teljesíti ezt a köztelezettségét. A részletes kimutatás viszont arra a kissé negatív jelenségre is felhívta a figyelmet, hogy a hallgatók az oktatási kreditekkel jól, viszonylag gyorsan haladnak, de lemaradások látszanak a tudományos, különösen a tudományos publikációs kreditek vonatkozásában (táblázatos anyagot csatolom).

Ennek javítása érdekében egyrészt következetesebb coaching tevékenységet tervezünk a DI oldaláról is (kiegészítve a témavezetők ilyen irányú munkáját). Másrészt igyekszünk a doktoranduszok tudományos előrehaladásához is áttekintő táblázatokat, irányelveket megfogalmazni, amelyek megvalósulását félévente személyes találkozókön is átbeszélénk az adott évfolyammal.

6. 2020. áprilisában a műhelyviták eddigi tapasztalatait tekintettük át: egyrészt a transzparencia megvalósulása szempontjából (kommunikáció, intézményen belüli és kívüli terjesztés), a doktoranduszok részvétele társaik műhelyvitáin stb. Másrészt a félév során megvalósult kettő műhelyvita látogatottságát, a publikum összetételét (KRE-s nem KRE-s, fokozatos stb.), illetve az elnöki feladatokat ellátó kollégák személyes tapasztalatait, véleményét kikérve. Mindkét műhelyvita igen jól sikerült, ezért a DI-ben folyó tudományos képzésről pozitív képet nyertünk.

7. 2020. májusában a doktori képzésre való jelentkezés helyzetét és a felvételi vizsgák tapasztalatait tekintettük át. Összevetettük a 2016-tól érvényes és a 2019-től bevezetett új követelményrendszert. Kikértük továbbá néhány tapasztalt DI oktató/témavezető személyes véleményét is. A személyes vélemények, tapasztalatok azt mutatják, hogy a szóbeli, személyes meghallgatás a felvételi vizsga fontos, nélkülözhetetlen része. A Bizottság türelmesen, hosszan beszélget a jelöltekkel, meghallgatja motivációjukat, céljaikat. Ez nagyban elősegíti a kötődések kialakulását: a doktoranduszok általában úgy érzik, hogy személyük, tervezett kutatásuk fontos a DI számára, hogy a DI számít és igényt tart rájuk. Ez a kölcsönös tiszteleten alapuló érzelmi töltet már a kezdetektől megalapozza a doktoranduszokban a felelősség, szolgálat érzését – hogy komolyan vegyék tanulmányaikat.

Célkitűzés: igyekeznünk kell növelni a verbuváló tevékenységet, hogy több jelentkező legyen a DI-be. Ezen a téren időben stratégiákat kellene kidolgozni a 2021-es évre.

A fenti átfogó vizsgálatok és kiértékelések technikai elkészítésében nagy segítséget jelentett a Doktori Iskola titkárának, Dr. Móré Sándor docens úrnak a segítsége és az adminisztratív állomány, főleg Terjék Zoltánné fáradságos, innovatív munkája; ezért köszönet és megbecsülés illeti őket.

Budapest, 2020. június 30.

Prof. Dr. Jakab Éva, DI elnöke